

W. BIEGAŃSKIEGO · W. CZĘSTOCHOWIE

EX · LIBRIS · M · B · P · IM · DR ·

BIBLIOTEKA PUBLICZNA im. W. Biegańskiego w CZĘSTOCHOWIE

PRAWA REPRODUKCJI ZASTRZEŻONE

COPYRIGHT RESERVED

GONIEC CZĘSTOCHOWSKI

BIELIENNIK POLITYCZNY, SPOŁECZNY, EKONOMICZNY, I LITERACKI POSWIĘCONY SPRAWOM MIEJSCOWYM ORAZ ZAGŁĘBIA DĄBROWSKIEGO.

Redakcja Częstochowa, II Aleja Nr 38, telefon Nr 50, Administracja Częstochowa, II Aleja Nr 38.

Warunki prenumeraty i ogłoszeń na stronie 4-ej. Cena 3 kop.

Redaktor lub jego zastępca przyjmują interesantów codziennie z wyjątkiem dni świątecznych, od godz. 8-9 wieczorem.

B A L.

Hej! Urządzą ja Wam bal-
Bal to-hej-nad bala,
Choć nie będzie isniących sal,
ani tańca wcale,
Puszczę Wasze myśli w płas,
co się w szal zamieni...
Lica Wam okryje pas,
dusze rozpromieni...
Gdy pułhary pójda w tan,
zawiruje głowa.
Jeno dajcie rychto dzban
koniaku Szustował 060-1-1
Jeno z piwnic dajcie mi
Szustowa Madery,
a za wiele wstąpi dni
w duszę zapal szczyty.
Jeno dajcie mi na stół
krupnik.. konewkę
a... obejmę wszystkich w pól,
niby w... tańcu... dziewkę!

„O beznadziejności i patriotyzmie lokalnym słów parę“.

„Rzucajcie wszelką nadzieję wchodzący“.

Czyż może istnieć głębsza tragedia, niż zawarta w powyżej przytoczonych słowach? Tylko wieczność piekła może wyrwać na swojej bramie podobny napis. Życie jest ciągłym ruchem; skupiane cząsteczki wolniej lub prędzej, ale stale dążą do wyższej formacji. Zaprzeczenie tego wprost nie zgadza się z najelementarniejszym pojmowaniem praw przyrody. Beznadziejność może iść w parze tylko ze śmiercią, życie znać jej nie chce i brakiem nadziei w lepsze jutro można szafować tylko jako frazesem.

Wiemy, że zarówno ciała, jako i duch mogą siać zarazę. Tylko duch chorey może mówić o beznadziejności, związanej z jutrem życia: jestto choroba ciężka, bo podająca do ręki rewolwery, lub sznury.

Czy możemy sobie wystawić ogrodnika, który wiedząc o bezpłodności danych ziarn, będzie je siał, będzie pod nie uprawiał ziemię? To wręcz nie do wiary.

Jezeli tak postępować będzie, to chyba tylko dla tego, by podziwiano jego ciężką pracę. Społecznik, który dojdzie, wskutek ciężkich przeżyć, niepowodzeń do stanu beznadziejności, musi rzucić swoją pracę.

A jezeli mimo to pracuje dalej, to będzie tylko praca egoistyczna, dla chwały, bo „wbrew nadziei nadzieję szerzyć“ to poezja, która na gruncie nie trzesza, ale rzeczywistości istnieć nie może.

Pracować owoicznie można tylko z wiarą w sercu. Nie wolno rzucać słów o beznadziejności lepszej doli nawet w najbardziej zapadłym kącie prowincji, bo to woda na mlyn dla tych, którzy z zadoleniem konstatają ten fak i nie wie robiąc, będą w zupełności się rozgrzeszać ze swego lenistwa. Kto pracował szczerze dla jakiejś ukochanej idei, ten zna dobrze te chwilowe omdlenia, w których drga boleśnie ten napis nad piekłem Dantejskim. Jest to choroba ducha, z której wyleczyć tylko może przegromna miłość idei, dla której się dotąd pracowało; następuje walka pomiędzy chorobliwym stanem (dla niektórych rozszerzeniem widnokręgu) a miłością idei... Co silniejsze, to zwycięży. To: choroba ciężka, a prztem bardzo zaraźliwa, to choroba, szczególnie w naszym położeniu wprost groźna.

My, którzy musimy pracować w tak nieraz ciężkich warunkach, my musimy mieć gwiżdżać przed sobą.. gasić jej nie wolno, bo się mrok powiększa.

Wskazywać zło, gromić błędy, nie zamykać oczu na żadne przekroczenia,

ale nigdy nie tracić wiary, bo wtedy pocóż wskazywać zło? dla kogo i po co gromienie błędów?

A wskazując błędy, gromiąc zło, nie wyszukiwać ich specjalnie w jednym środowisku, zamykając oczy na to samo zło w innych miejscach.

Wiadomo, że każde środowisko inny wpływ wywiera na swoje otoczenie; inny musi być wpływ wielkiego miasta, a inny małej miejsciny. I tu i tam mamy do czynienia zarówno z dodatnimi, jak i z ujemnymi siłami. Dotychczas, niestety, prawie zawsze zwycięstwo było po stronie mocniejszego.

Mówiąc o prowincji, mówi się prawie zawsze tylko o jej ujemnych stronach, mówiąc zaś o wielkim mieście, pamięta się przeważnie jego strony dodatnie. Dzieje się tu prowincji niesprawiedliwość i prowincja tu reagować winna nie tylko czynem, ale i słowem.

Praca na prowincji jest cięższa, a poza wielu przeszkodami ma jeszcze do zwalczania ową niewiarę, lekceważenie większych środowisk dla mniejszych; nie potrzeba dowodzić, że praca tym jest intensywniejsza, im więcej wkłada się w nią serdecznego zapалу, a zapal ten tworzy miłość, która mimowoli łączy nas z miejscem tej pracy, z miejscem, które było świadkiem naszych walk, naszej radości, smutków... ale daleczóg ten patriotyzm, zwany lokalnym ma być osobnoibny?

Dla wielu jest to wręcz niezrozumiałe. Czyż ktoś, pracujący w miasteczku X. (mowa stała o pracy rzetelnej, wypływającej z głębin duszy, a nie powierzchownej dla chwały) a więc czy ktoś pracując społecznie w miasteczku X, które jest jego miastem ukochanym, przestanie pracować w tym samym duchu, jezeli nagle zostanie przeniesiony do miasta Y?

Czy pracując w mieście X pracował dlatego tylko, że to jego ukochane miasto? Nie, on dlatego pracował, że to miasto jest częścią jego ojczyzny, że pracując gorliwie na jednym skrawku tej ziemi, on pracuje dla całej swojej ziemi. On w to wierzy i tej pracy z taką wiarą nie wolno nazywać pracą dla swojego ciasnego podwórka. Można ukochać swoje miejsce zamieszkania bez lęku, by to uczucie zacieśniło nasz widnokrąg. Lękać się można tego tylko wtedy, gdy przywiązanie do swojego kąta skurczy się do ukochania tylko swojego „ja“.

Miłość dla małego skrawka ziemi nie wyklucza miłości dla całej ojczyzny, a to ostatnie uczucie nie wyklucza także ukochania całej ludzkości.

Duch zdrowy, silny, mocny wszędzie potrafi podnieść wysoko sztańdar dobra... tylko natężenie siły będzie różne.

I kropla wody, spadająca na skałę, wyłobzi ją z czasem, więc nie słuchajmy tych, co nam prawić będą o stanach beznadziejnych, tylko, chociaż ciężko, chociaż, jak po grudzie, nie dajmy się zniechęceniu i pracujmy, choćbyśmy wiedzieli, że nie my plyn zbierać będziemy, ale przyszłe pokolenie. To może smutne, to może wytrącić niejedną broń z ręki, ale to prawdziwe rozszerzenie widnokręgu nie tylko na chwilę bieżącą, ale i na przyszłość.

Z. Grabowska.

Z Dumy.

Na ostatnich posiedzeniach w sprawie chełmskiej: Bułat oświadczył, że nie pop ze swym głosem projektu, który nie daje ludności ukraińskiej prawa uważania się za odrębną narodowość, lecz ma na celu jej zrusyfikowanie. Wyłączenie Chełmszczyzny byłoby celowe,

gdymy miało na widoku nadanie ludności tamtejszej wolności politycznej oraz pozwalałoby przewidywać autonomję Ukrainy, choćby w odległej przyszłości.

Pokrowskij, socjaldemokrata, analizując motywy wyłączenia Chełmszczyzny, wątpi, czy w Chełmszczyźnie mieszka 30 proc. prawosławnych, według urzędowej statystyki. To nie Rosjanie, lecz ukraińcy, nie prawosławni, lecz uńicy, których sumienia gwałcono od wieków. Ludność Chełmszczyzny nie potrzebuje żadnej opieki lecz wolności. Projekt prawa nie dba o wolność.

Zakończył swą mowę Pokrowskij twierdzeniem, że socjalna demokracja z oburzeniem spogląda na projekt odłączenia Chełmszczyzny, objaw najbrutalniejszego szowinizmu. Ocaleniem Chełmszczyzny stałby się mogła tylko demokracja całego państwa i polityczna autonomia Królestwa Polskiego.

Potulów wierzy, że wyłączenie Chełmszczyzny uchroni „prawosławnych ruskich ludzi“ od polonizacji i będzie jednym z motorów ogólnego dobrobytu, szczególniej rdzennej ludności rosyjskiej.

Szczekow imieniem prawicy zarzuca projektowi wady, oto pozostawia kalendarz „katolicki“, potężną broń dla polonizacji, wolność kupna gruntów, nawet przez żydów, żądanie sądu przysięgłych, który również może stać się korzystnym środkiem dla polonizacji.

Wojejkow opowiada swe wrażenia z podróży piechotą wzdłuż zachodniej granicy przyszłej guberni Chełmskiej. Granica ta mu się nie podoba, chciałby ją zmienić i odłączyć gub. Siedlecką i Lubelską w całość, wnosi poprawkę tej treści i bronić jej będzie przy czytaniu poszczególnych artykułów.

Duchowny Juraskiewicz czyni „głęboki historyczny“ rzut oka na stosunki Polaków z Rosjanami i myśli, że obok rosyjskiego narodu życie Polakom upływa w wielkim szczęściu... Mogą mówić po polsku, nie wie odbiera im wiary, bogacą się, zajmują posady w administracji, nawet w ministerjach, a na kolejach wprost panują. Opozycja polska przeciwko projektowi ma swą przyczynę w nacjonalizmie, który zresztą dopiero co się zbudził. Projekt ocali garść rosyjskiego narodu od zatonięcia w polskim morzu.

K A R Y.

W związku z głośniami wypadkami w więzieniu w Pskowie, główny zarząd więzienny zwrócił się z okólnikiem do gubernatorów i naczelników miast z prośbą o dostarczenie danych co do ilości kar najwyższych, stosowanych w ciągu r. z względem więźniów, jak np. różeg itp.

Oświata wśród robotników.

Siła robotcza polska cieszy się na świecie całym dobrą opinią. Wszyscy pracodawcy podnoszą z uznaniem pracowitość, wytrwałość i niewielkie stonkowo wymagania robotnika polskiego. Niemniej jednak wszyscy zarzucają naszemu robotnikowi, że pod względem kultury stoi o wiele niżej od swych kolegów innych narodowości.

Rzeczywiście, ogólny poziom oświaty wśród robotników pozostawia wiele do życzenia, a wszak od niej jedynie zależy polepszenie warunków bytu, wywalczenie sobie praw, które stały się celem wszelkich ruchów robotniczych.

W czwólkę każdym widzi panują władze. Jedna to ślepa siła, dążąca do zachowania siebie przy życiu, instynkt samozachowawczy, który pożąda jedzenia, spania i rozmazania się. Człowiek ós silnych, ślepych instynktach zycio-

wych stanowi dla siebie świat cały, silniejszy pozwywa się krywdą słabszego, chytrzejszy i przebieglejszy odbiera mniej bystremu jego dobytek, mienie i życie. Dopiero zaś wtedy odczuwa się godziwość swego postępowania, gdy nad nim stanie znów ktoś silniejszy i gnieć go, zaccinie.

Druga siła u człowieka to jego moc duchowa. Ona sprawia, że człowiek uznaje porządek społeczny, w którym żyje, że w współpracowniku swym czy zwierzchniku widzi bliźniego, że, dążąc do poprawy swego bytu, nie czyni tego, gnębiąc i mordując drugiego. Duch człowieka rozwija się pod wpływem swego otoczenia; trzyma on w karności ciało i niskie jego instynkty, a harmonja w pogodzeniu ducha i ciała daje człowiekowi to szczęście, które osiągnąć można na ziemi.

Oświata daje robotnikowi nietylko siłę unikania zła, nietylko otwiera przed nim wrota wiedzy, sztuki i piękna nietylko podnosi go i uszlachetnia, ale ona jedynie daje mu „mnożność polepszenia swej doli. Robotnik myślący badać będzie swoje położenie materialne i polityczne, uczyć się na przykładzie innych doskonalić się w swym zawodzie i osiągać przez to znaczne korzyści materialne.

Wreszcie da mu oświata dużo szlachetnej rozrywki i przyjemności. Nic tak nie uprzyjemnia pracownikowi godzin wychynienia, jak książka lub dołbra gazeta. Z nich nową czerpie wiedzę, którą dzieli się z rodziną, ze znajomymi i tak powoli duch oświaty przenika całe jego otoczenie, a ze zdrowego tego zasiewu bujne i owocne rosną plony.

Wię kształćcie swe umysły, robotnicy! *Korzystajcie z każdej sposobności, która się wam natręca, a zbliżycie się prędzej do owego jasnego jutra, które wam zastąpi ponure dzisiaj.

Podatki t zw. brukowe, targowe i jarmarczne.

Na mocy rozporządzenia gubernatora piotrkowskiego szambelana Jacewskiego magistrat częstochowski zawarł kontrakt z Mordką Lewkowiczem, który wydzierżawił dochód od podatku targowego, jarmarczno, brukowego i mostowego za ogólną sumę 10,520 rubli rocznie.

Dzierżawca powyższy będzie więc pobierał t. zw. brukowego codziennie i pół kop. od konia, wołu i uprząży.

Podatek jarmarczny i targowy będzie pobierany tylko w dni targowe i jarmarczne. Wysokość tego podatku przedstawia się jak następuje:

1. Za jeden szalas na towary — 15 kop.
- 2) Za jeden szalas dla drobnego kupca wyrobami tkackimi i sukienkami 7 i pół kop.
- 3) Za jeden wóz ze smarem lub produktami spożywczymi — 7 i pół kop.
- 4) Za wóz z wyrobami rękodzielniczymi z drzewa, żelaza i t. p.—7 i pół kop.
- 5) Za stolik z drobiazgami—jak też i za sprzedaż wyrobów rękodzielniczych, przynoszonych ze sobą—po 3 kop.

(d.c.n.)

Ograniczenia Polaków.

W ogłoszonych świezo wyjaśnieniach Senatu znajdujemy dwa orzeczenia kasacyjne, ograniczające prawa osób pochodzenia polskiego do nabywania nieruchomości na Litwie i Rusi.

Orzeczenie z dnia 27 kwietnia 1911 roku, w sprawie wileńskiego banku ziemskiego, opiewa: „Ustawa z dnia 1 maja 1905 r. nie daje osobom pochodzenia polskiego prawa nabywania ma-

Częstochowski Oddział Sosnowickiej Fabryki Smarów i Rafinerji Żywicy Piwowskiej

POLECA: 0113-6

Oleje mineralne, roślinne, cylindrowo-dynamo i inne.
Smary do wozów, Tavotte'a, Madia do lin, kopyt, waselinej technicznej, łoża zwierzęcy i mineralny.
Żywice piwowską przygotowywaną sposobem czeskim i bawarskim, kałafonia i olej żywiczny.

Wyłączni Reprezentanci na Częstochowę:
Kazimierz Dąbrowski i S-ka, III Aleja Nr. 71.—Telefon 471.

Przewrót w Przemysle I

RAMOD

Kieł wszystkie metale, fajanse, porcelanę, szkło, drzewo, marmury, kość i t. p. Lutowanie wykłuzone! **Kit odporny na wodę i ogień!** Szerokie zastosowanie w technice! Niezbędne w każdym gospodarstwie domowym! — Główny skład **S. WIŚNIEWSKI**, w Częst. Cerkiewna 11. Zadać wszędzie! 98-12-1

jątków nieruchomości od banków, które zatrzymują te majątki z powodu niedojścia do skutku licytacji, chociażby majątki te przeszły do banku od osób pochodzenia polskiego".

Inne orzeczenie Senatu z dnia 27-go kwietnia 1911 r., w sprawie Rogozińskiej, opiewa: „Osoby pochodzenia polskiego nie mają prawa wykupu majątków rodzimych w kraju zachodnim, sprzedanych przez właściciela T-wu akcyjnemu”.

PERSJA

Said-ul-Memalik uciekł do Dżebelkendi, gdzie ukrył się u kapitana wojsk tureckich i stamtąd napisał list z pogrozkami do gubernatora ormiańskiego. Konsul turecki oświadczył korespondentowi Petersb. Ag. tel., że jeżeli Sainul-Memalik zechce uciec do Turcji, to władze pograniczne przepuszczają go z bronią, jeżeli zaś zechce pozostać na terytorjum perskim, wówczas tury zapewnią mu opiekę.

Ogłoszono rozporządzenie naczelnicza oddziału teberyckiego, polecające ludności perskiej i ormiańskiej złożenie rosząkom w ciągu dwóch tygodni broni i uprzędzającej o surowych karach w razie niewykonania tego zadania.

CHINY.

Ludność jest wzburzona skutkiem mordów politycznych, którego ofiarą padł przez związek rewolucyjnego.

Kasjer, przeznaczony do wydawania zółdu wojskom, zbiegł, zabrawszy 34 tysiące tańców pieniędzy skarbowych.

Raport Juanszajka, w którym zrzeka się tytułu markiza, pozostawiony został bez skutku, przyczem kazano mu przyjąć tę nagrodę — jako kałkiem zastużną.

W nocy, kiedy generał Liaubi powracał do domu rzucono bombę, która poraniła mu nogi. Rzucający bombę i służący generała polegali na miejscu. — Osobistość sprawcy zamachu nie została wyjaśniona.

Po przybyciu do Tientsnu dowódcy brygady Kanchuajdzi, powracającego z Pekinu, rzucono w niego około dworca dwie bomby, z których jedna wybuchnęła. Generał wyszedł cało, kilku ludzi z otoczenia ranionych.

Sprawca został aresztowany.

Z dramatów życiowych.

Ponurą sprawę rozpoznał w sobotę warsz. sąd okręgowy.

Na ławie oskarżonych zasiadła młoda, schludnie, lecz biednie ubrana nauczycielka, Marja K., oskarżona o kradzież kwitu lombardowego, oraz o sfalszowanie podpisu właściciela zastawionego zakładu przy odbiorze z lombardu.

Oskarżoną, twarz której zdradzała silnie rozpacz, stanęła przed sądem, odpowiadając z wolności; po fakcie samym jednak śledziła ona w więzieniu śledczym przez 3 miesiące, do chwili, gdy adw. prys. Skokowski, złożył za nią 50 rb. kaucji, których sama nie była w możności przedstawić.

Czyn, z powodu którego oskarżona zasiadła na ławie, polegała na tem że dając w pewnym domu lekcje, przywłaszczyła, czy też skradła swej chlebodawczyni kwit lombardowy, wykupiła zakiet, kwitując cudzem nazwiskiem, następnie zaś sprzedała go, osiągając niewielką kwotę przewyżki.

Na śledztwie pierwiastkowem oskarżona przyznała się do kradzieży i fałszu, tłumacząc się nędzą. Na sprawie wyjaśniło się, że oskarżonej życie jest nad wyraz ciężkie: obarczona pięciorgiem drobnych dzieci i starą, chorą matką, porzucona przez męża alkoholika, musi utrzymywać wszystkich, pozbawiona sama środków do życia; miejscowe rewiry woźna, że tak strasznej nędzy, jak u oskarżonej, nie widywał nigdzie, w najbiedniejszej sferze.

Prokurator Herszelman popierał oskarżenie; obrońca, wskazując na wyjątkowe okoliczności, prosił o przedstawienie do łaski Monarszej. Wówczas prokurator w replice oświadczył, że sam uznaje wyjątkowe okoliczności i wyjątkowe pobudki, popełnione przez oskarżoną czynu; jeżeli sam nie wskazał sądowi drogi łaski, to dlatego tylko, że oskarżona dzisiaj nie przyznała się do winy tak szczerze, jak na śledztwie pierwiastkowem.

W ostatnim słowie oskarżona całkowicie potwierdziła pierwotnie swe przyznanie się do winy: „Przyznaję się do wszystkiego... kwit skradłam, podpis sfalszowałam”.

Sąd skazał oskarżoną na pozbawienie praw i osiem miesięcy więzienia, odmawiając przedstawienia do łaski Monarszej.

Martwa, bezlitosna litera prawa nie rozumie współczucia, nie zagląda się w psychikę przestępcy, w pobudki przestępstwa.

Prawo „sądzi” — zapominając o kapitalnej maksymie Mistra z Nazaretu „ktoż z was bez winy”.

Surowy wyrok na ubogą Marję K. znalazł odzew w sercach szlachetnych obywateli, między innymi, redakcja warszawskiego „Kur. Por.” otrzymała list następujący:

„Stanowny Panie Redaktorze! Nędza i rozpacz są to takie czynniki, z jakimi każde, a szczególnie nasze społeczeństwo powinno się liczyć.

Widocznie tem powodowały się adw. prys. Skokowski, złożywszy 50 rubli kaucji za nieszczęśliwą nauczycielkę M. K., którą w d. 27 bm. bronił w sądzie okręgowym.

Sąd, skazując biedną nauczycielkę na 8 m., odmówił przedstawienia jej do łaski Monarszej.

Obarczona 5 drobnymi dziećmi i chorą matką; opuszczona przez męża, odsładywać będzie karę, sprawiedliwość stanie się zadość, a matka i dzieci umierać będą z głodu.

Pereat mundus, fiat justitia.

A dzieci? Składam przy niniejszem dla nich 10 rb., składam hold adw. prys. Skokowskiemu za czyn obywatelski, a biedną dziewczę, za pośrednictwem poczytelnego pisma Pańskiego, polecam opiece ogółu w nadziei, że nasze matki, nasze siostry nie dopuszczą do tego, by dzieci na ulicy szukały opieki.

Z głębokim szacunkiem
Józef Handelman”

Przyłączając się do wysoce humanitarnego głosu p. H. tuszymy nadzieję, iż i częstochowianie nie odmówią groźza ofiarnego na działwę skazanę.

Otwieramy więc na łamach naszego „G.ńca Częst.” listę ofiar.

Na cel powyższy złożyli już bezpośrednio do administracji „Gońca Cz.”: Fr. G. 1 rb., F. G. 1 rb., St. P—ch 1 rb. (patrz wydział ofiar). Czekamy dalszego ciągu. **St. Zgłoszc.**

Z zebrania Stowarzyszenia Rzsm.-Przem.

Następnie wzięto pod obrady sprawę budowy własnego domu Stowarzyszenia — którą referował prezes zarządu Stow. p. Jan Zochowski motywując potrzebę tego przedsięwzięcia: dużem komornym płaconem dźłż za lokal (rb. 1,550 rocznie) i niepewnością utrzymania kontraktu wobec zamierzonej, w drodze działów sprzedaży domu, w którym lokal dźłż się mieścił. Referent proponuje aby fundusz rb. 30,000 na budowę zyskać w ten sposób: niech z ogólnej liczby 304 członków — stu weźmie pożyczki 300-rublowe, a dwustu pozostałych za nimi poręczy. Jest to nadzwyczaj ważne z tego względu, że z chwilą założenia własnego składu zelaża, koszt lokalu powiększy się mniej więcej do rb. 3,000. W dyskusji nad tą sprawą przyjmowali udział pp. Szwakopf (parokrotnie), Morawski, Świeży, Węgielski (radził zamiast czas tracić na szczegóły, wybrać komisję — niech ją opracuje), Zochowski (poparł poprzednio).

Ostatecznie jednomyślnie zdecydowano wybrać komitet, szło tylko o to z ilu osób, z 6-ciu czy z 10-ciu. Za sześcioma przemawiali pp. Jastrzębski, Zochowski, Węgielski i t. d. za dziesięcioma pp. Szwakopf, Kotakowski i in. Wreszcie przeszedł komitet z 10-ciu członków, na których w myśl propozycji p. Szwakopfa powołano pp. Bajdeckiego, Michała Grotta, Strzeleckiego, Antoniego Grabowskiego, Kołakowskiego, Jastrzębskiego, Adama Świeżego, Marcelo Chmielewskiego, Morawskiego i Laurmana.

Skończywszy z tą kwestją zarządzone 15 minutową przerwę, celem wypisania kartek wyborczych, dla oddania mandatów po ustępieniu z zarządu pp. Skalskim, Ziętkiewiczem (wybalotowanym), Szwakopfie (na własne żądanie) oraz z komisji rewizyjnej p. E. Kindermanie (wybalotowanym).

Po przewlele asesorów zajęli się obliczaniem głosów, zebranie zaś przeszło do sprawy kursów wieczornych dla terminatorów. (d. n.)

**Kafle i roboty zdunskie
L. Nieprzecki i R. Federowicz.
w Częstochowie
Teatralna 24. telefon 321**

KRONIKA

— Urzędowe.

Dyr. tutejszego gimnazjum męskiego, Jeleniewski, został przeniesiony na takie stanowisko do Chetna, dyrektorem zaś w Częstochowie będzie dyr. 6-klasowego gimnazjum w Sandomierzu, Narbekow.

— Z Lutni.

Proseni jesteśmy o zaznaczenie, że najbliższe posiedzenie zarządu Lutni odbędzie się nie wronde, jak zwykle, lecz w piątek dnia 2 lutego o godz. 8 i pół wiecz.

— Zaliczenia.

W dniu wczorajszym wpłynęły i są do zainkasowania na kolej W.-W. następujące zaliczenia:

Nr. nr. zaliczeń pośpiesznych krajowych: 01841 01886 01892 01895 01902 01908.

Nr. nr. zaliczeń pośpiesznych bezpośrednich: 08482 08494.

Nr. nr. zaliczeń zwyczajnych bezpośrednich: — 16527 16583 16690 16841 16846 16853 16875 16887 16899 16900 16937 16946 17034 17043.

Nr. nr. zaliczeń zwyczajnych krajowych: 46486 46511 46583 46609 46657 46670 46673 46679 46685 46703 46744

— Już idą?..

Czytamy w „Kurjerze Litew.":

„Wbrew oświadczeniu, że oprócz dokonanych, żadne dalsze zmiany w personelu służbowym wykupionej kolei W.W. dokonywane nie będą, ogromna liczba urzędników kolei żelaznej lipawskiej ma obiecane lub rozpoczęła starania o otrzymanie tamże posad, które, w stosunku do zajmowanych obecnie będą opłacane bezporównania sowiej. Starania te są w ścisłym związku z zamiarami ministerjum komunikacji, które bez ogródek rozsyła po zarządach koleb cyrkularze terminowe z żądaniem wykazów jacy urzędnicy rosnanie i prawostawni, nadto posiadający odpowiednie kwalifikacje co do prawomyślności,

mogą być w najbliższym czasie przegotowani do wyjazdu na kolej Wiedeńską.

Zarząd kolei lipawskiej otrzyma również podobne wezwanie i kilkanaście rodzin urzędniczych wyjeżdża z Mińska samego.

Jest to wiadomość już o tyle pewna, że powymawiano od najbliższych terminów mieszkania zajmowane w Mińsku”.

— Przewóz towarów drogą wodną.

Przy ministerjum komunikacji utworzono pod prezesurą wiceministra Szczuka specjalną radę dla rozpatrzenia opracowanego przez radę zjazdów przedstawicieli handlu giełdowego i gospodarstwa rolnego wniosku prawnego, dotyczącego przewozu towarów wewnątrz-nemi drogami wodnymi.

— Wstrzymanie transportów.

W magazynach ekspedycyjnych kolei Wiedeńskiej wywieziono ogłoszenie, że wskutek nagromadzenia się na stacji Szczakowa transportów, kolei Wiedeńskiej przerwała przyjmowanie do tej stacji wszystkich ładunków, wysyłanych za frachtem towarowym, prócz transportów żywych i łatwo psujących się.

— Nowe pismo humorystyczne.

P. Antoni Orłowski otrzymał koncesję na wydawanie tygodnika humorystycznego pod tytułem „Komar”.

— W sprawie chemskiej.

Ministerjum spraw wewn. swola kosztom ma wydać broszurę w sprawie chemskiej. Ma to być zbiór artykułów prasy prawniczej. Broszura ta obecnie znajduje się w korekcie i rozesłana została kilku tutejszym dygnitarzom i organizatorom rosyjskim dla dokonania i uzupełnienia.

— Przeciw emigracji.

W różnych miejscowościach Królestwa Polskiego rozpowszechniane są odezwy ilustrowane, ostrzegające właścian, aby nie emigrowali do Parany.

— Z przedstawienia „Dźwignia”.

W ubiegłą niedzielę, w milej salce Stow. śpiewaczego „Im. Moniuszki” odbyło się przedstawienie amatorskie cz. stow. rękodzielniczek „Dźwignia Częstochowska”.

Wiewiór wypielity trzy jednoaktówki. Pierwsze było: „Narzęczenie dżunikami” i „Każ trudno znaleźć parę” odegrali cz. Stow. „Dźwignia” i trzeba przyznać, spisali się dobrze, a zwłaszcza cz. p. J. Wieczorkowski, Czekowa, Bandura, Rutkowski i Kaliga.

Trzecią jednoaktówkę p. t. „Flisacy” odegrali cz. kółka amatorów z Noworadomska, których przyjęto wprost owacyjnie. Wykonanie „Flisaków” — o którego jeszcze powrócimy w rubryce „Noworadomsk” — było bez zarzutu.

Jak widać z powyższego zarząd „Dźwignia” dba nietylko o rozwój Stow. i polepszenie bytu swych członków, lecz i o godziwą rozrywkę dla stowarzyszonych.

Ogólny nastrój panował bardzo serdeczny.

— Przewodnik po Częstochowie.

Wydawnictwo „Przewodnika po Częstochowie” podaje do ogólnej wiadomości, iż w tych dniach rozpoczyna druk takiego przewodniku, który będzie doskonałym informatorem pod każdym względem dla mieszkańców Częstochowy i wielotysięcznych patników, przybywających z różnych stron. Firmy chrześcijańskie raczą bez zwłoki nadesłać swoje adresy **bezpłatnie**. Ogłoszenia „Przewodnik po Częstochowie” przyjmują po cenie: cała stronica 30 rb. — pół str. 15 rb. — 1/4, str. 8 rb., — 1/8, str. 4 rb. Nakład 30,000, cena egz. 2 kop. Adres: Kwart. „Jutrzenki” II Aleja nr. 49.

— Kwartet Wł. Kwiatkowskiego.

Od niedzieli, w restauracji Świdarskiego „pod teatrem”, popłisuje się kwartet złożony z 2-ch kobiet i 2-ch mężczyzn. Kierownikiem kwartetu jest znany pierwszy skrzypek z orkiestry symfonicznej Karola Namysłowskiego p. Wład. Kwiatkowski.

— Pożar w Kłobucku.

Od grona świadków pożaru w Kłobucku, co którym „Dziennik Częstochowski” w nr. 17 zamieszczył notatkę pod powyższym tytułem otrzymaliśmy list, który w imię bezstronności poniziej zamieszczamy:

Gorzką jest prawda, ale pożyteczniejszą niż pochlebne kłamstwo — lub same reklama. Świadkowie i uczestnicy akcji ratunkowej podczas pożaru zamku w Zagórzu, z obowiązku prawdy zmuszeni są oświadczyć, że w artykule „Dziennika Częstochowskiego” w każdym wierszu mieści się jeżeli nie jedna, to dwie tak zwane grzeźnice „nieścisłości”. A więc: pożar wybuchnął około g. 5-ej,

Olbrymy Pauczki biskopaty angielskie poleca Cukiernia F. Michotek.

straz alarmowano o 5 minut 20 (ściśle). Przybyła o g. 7 wobec odległości możliwej do przebycia krokiem gimnastycznym w 10 m. Pierwsi strażacy byli nawet bez toporków, nie mówiąc już o rekwizytach i sikawce, dostawionych później.

Ogień umiejscowili „gołemi rękoma” wielkiem poświęceniem goście rodziny zarządzającego, urzędnicy i ochotnicy ze służby dworskiej, przyczem ulegli niektórym odmrożeniu rąk i zranieniu. Ogólnej chorobie z wysiłku ulegli stelmach Wrona.

Straz dogaszała ogień do godz. 9 przyczem o dzielności, poświęceniu i sprawności mówić trudno wobec zobowiązań strazy, która ongi powstała i rekwizyta właśnie tylko dzięki pomocy tegoż Zagórza, winna też była go dzielnie bronąć.

Piszemy to dla podniesienia moralnego na przyszłość i zawsze możebnej poprawy. Zresztą tym niewiele szeregowcom, którzy się stawili, zarzutów czynić nie można; robili co mogli i z dawnych czasów umieli, — ale zato epolety i galony? ..

Nie zazdrościmy ścisłości sprawozdawcom..
Zagórze 28—1—12.

— Z sądu okręgowego.
Sąd okręgowy piotrkowski na kancencji w Częstochowie rozpatrywał w dalszym ciągu sprawy następujące:

Sebastjana Janika, mieszkańca wsi Bielki w pow. Noworodomskim lat 30, oskarżonego o kradzież.

31 maja 1911 r. w wsi Cykarzewie gm. Mykanów J. uprowadził krowę wartości 60 rub., należąca do Wojciecha Szczepanika. Janik skazany został na 8 miesięcy więzienia, zaliczono mu 5 miesięcy spędzonych w więzieniu śledczym.

Józefa Jędrzejewskiego, lat 22, mieszkańca osady Żabki, oskarżonego o kradzież.

W nocy z 13 na 14 września 1911 roku zakradł się J. do mieszkania gospodarza Juljana Słotwińskiego i skradł drobne przedmioty, wartości około 3 rubli. Oskarżony przyznał się do winy i został skazany na 1 rok więzienia. Oskarżonego bronili adw. przys. Weintraub.

Salomona Sztancla, lat 43, mieszkańca Częstochowy, kilkakrotnie karanego za kradzież.

28 lipca 1911 r. Sz. usiłował okraść w wagonie pogrążonego we śnie Ludwika Iskierkę, mieszkańca Zawiercia; gdy jednak Sz. zaczął odpinać marynarkę, Iskierka się obudził i oddał Sztancela w ręce zandarmerji kolejowej. Sąd skazał Sztancela na 1 i pół roku do rot arezantekich i zaliczył mu 4 miesiące spędzone w więzieniu śledczym.

Mordki Jakubowskiego, mieszkańca Częstochowy, oskarżonego o kontrabandę.

Sprawę odłożono z powodu choroby oskarżonego.

Piotra Guli, lat 24, mieszkańca wsi Wyczerpy Dolne, oskarżonego przez Zofję Cesarkę, lat 50 o to, że obiecywał się zenić oraz wyłudził od niej 150 rb. Sąd Gule ulewiwił.

St. Rumszewicz.

— Pożar.
Onegdaj we wsi Pieńki w powiecie Noworodomskim. spaliła się stajnia i obora, należąca do właścianina, Aleksandra Nawrockiego, ubezpieczona na rb. 650. Przyczyna pożaru niewiadoma.

— Z kroniki myśliwskiej.
Na dzierżawionych polach majorackich majątku Mykanów w niedzielę odbyło się polowanie. W 11 strzelb zabito przeszło 40 sztuk różnej zwierzyny. Królem polowania był p. Słubicki, który miał na rokładzie 8 zajęcy.

— Wielki wieczór artystyczny.
W nadchodzącą sobotę w sali „Liry” odbędzie się wielki wieczór artystyczny ze współudziałem artystów warszawskich teatrów rządowych, oraz dru-

zyny kabaretu literackiego. Między innymi zapowiedziany jest przyjazd słynnej artystki oraz pierwszej polskiej pilotki — aeronautyki p. Mrozińskiej.

— Kary administracyjne.
Za nieściśle przestrzeganie przepisów meldunkowych, obywatel częstochowski, Stanisław Chonostowski, skazany został administracyjnie na zapłacenie 25 rb. kary z zamianą na 5 dni policyjnego aresztu.

Za brudne utrzymanie chodników i rynsztoków przed swą posesją, Judka Wolbromski, pociągnięty został do odpowiedzialności sądowej.

— Kradzież.
Ze składu wędlin Jana Kaczorka, zamieszkałego przy ul. Krakowskiej, nocy onegdajszej, nieznan sprawcy skradli kilkanaście funtów wędlin, wartości 8 rub. Złodzieje zbiegli.

— Z rzeźni.
W dniu wczorajszym w rzeźni miejskiej ubito: 15 wołów, 27 krow, 14 cieląt, 46 świń i 7 baranów.

— Aresztowania.
W ciągu dnia wczorajszego aresztowano w naszym mieście 7 osób.

Noworodomska.

— Z T-wa Muzyczne-dramatyczne.
W tygodniu bieżącym T-wo Muzyczne wystawia 3 aktową sztukę p. t. „Dom warjatów”. Reżyseruje p. Ed. Królikiewicz i p. J. Krzyżanowski z Kruszyny. Piękne dekoracje wykonane zostały przez p. K. Wieczorkowskiego.

Ogólne zebranie tegoż T-wa odbędzie się 11 lutego r. b. o godz. 3 po poł. Pożądane jest, aby na zebranie powyższe przybyła jaknajwiększa liczba czynnych i popierających członków.

— Fałszywa pogłoska.
Wbrew krążącym po mieście pogłoskom, jakoby w gminnym areszcie w Rzekach w pow. Noworodomska zmarł bezdomny włuczuga J. Stolarek, okazało się, iż S. zmarł skutkiem wady serca.

Telegramy.

Nowi biskupi.

Żyтомierz 29. Katedrę biskupią łucko-żyтомierską objmie ks. Augustyn Łosiński, dotychczasowy biskup kielecki, a biskupem-sufraganem teje diecezji zostanie ks. Franciszek Ostrowski, były sekretarz kurji biskupiej w Petersburgu.

Obecny biskup-sufragan łucko-żyтомierski ks. Longin Zarnowiecki zostanie biskupem kieleckim.

Zamach.

Genewa 29. Pod stacją Scherzingen, pomiędzy Interlaken i Bernem, usiłowano dokonać zamachu na pociąg luksusowy, będący w pełnym biegu, przez położenie kupy kamieni na szynach.

Nieunikniomemu w tym razie a straszemu nieszczęściu przeszkodziła tylko śaczność i przytomność umysłu dróżnika dystansowego, który w ostatniej chwili spostrzegł niebezpieczeństwo i za pomocą sygnału zdołał powstrzymać pociąg na kilkadziesiąt metrów przed przeskodą.

Sprawcy dotąd niewykryci.

Z Turcji.

Konstantynopol 29. Porta otrzymała zawiadomienie urzędowe o blokadzie morza Czerwonego.

W okolicy Isztambu znaleziono 15 bomb.

Sąd wojenny skazał na karę śmierci 8 osób.

OFIARY

Na Towarzystwo Opieki Szkolnej: Józef Nowiński — otrzymane w sądzie 2 uczątku tytułem wynagrodzenia za świadczenie rb. 3.

Dla skazanej nauczycielki, Marji K. Fr. G — rb. 1, F. G. — rb. 1, St. P. — rb. 1.

TEATR MIEJSKI KINEMATOGRAF PARYSKI

Aleja № 19.
Program od Wtorku 30 Stycznia do Piątku 2 Lutego włącznie.

Wiosenne kwiaty (natura) — Lilii wzięty do wojska (komiczne) Do diabła z damską służbą (bardzo komiczne)

DZIECKO GRZECHU
Wspaniały dramat z życia współczesnego w 3 części. demonstrowanie trwa godz.

p. H. PASUSZEWSKA wyk na nadpowietrzną gimnastykę.

W przeddzie z zagranicy kilka występów Artysty Balet.

p. J. Moszczyńskiego w duccie z p. M. Zabecką

Od Soboty dnia 3 Lutego występy z now. repertuarem p. Z. MAKOWSKIEGO.

Urządzony według najnowszych wymagań. Telefon 334.

TEATR ODEON W. Krzemińskiego

II Aleja № 43. Najstarszy w Królestwie Program od Soboty 27 do Wtorku 30 Stycznia r. b. (włącznie)

Dzisiaj Sensacja! Wstrząsający dramat z życia górników w 2 części.

Królestwo Mroku

Część 1-a) Czarne dyamenty 2-a) Katastrofa w Kopalni.

PROGRAMU DOPEŁNIA: Parada wojskowa w Częstochowie 19 Stycz. Kronika Gaumonta № 62. (natura) Miasto Balonja (natura)

Szarlej szuka mieszkania (komiczne) Willi szantazysta (komiczne)

Na scenie: „PRZEZ ZAZDROŚĆ” Komedja w 1 akcie. Reżyser W. Kisielewski.

w pozostalni „Fotoplastykon”, w którym Tyrol południowy.

Teatr Kinematograf „KOMETA”

II Aleja Nr. 36. Telefon № 497.

Program od Wtorku 30 b. m. do Piątku 2 Lutego Tygodnik Pathé Nr. 150-a. (natura) :

w Murach Florencji (dramat historyczny)

POD KOKAINĄ (komiczne) SKUTKI ATLETYKI (komiczne)

NAD PROGRAM Towarzystwo artystów dramatycznych pod artyst. kierownictwem Tadeusza Pola b. artyst. Teatrów Rządowych Warszawskich, odegra:

NOWOŚCI NOWOŚCI **KLUCZ OD MIESZKANIA**

Krotochwila w 1-ym akcie. Kierownik Artystyczny TADEUSZ POL.

Dr. Paweł BRONIATOWSKI Nowy-Rynek Nr. 3. Telefon Nr. 34. Choroby akcyjne i weneryczne. Przyjmuje od 8—10 r., i od 3—6 p.p. Panie od 2—3 po południu. — Stosuje wetrzykiwanie wódrzynie Salvarsanu (HATA 608).

Stanisław Rumszewicz p. adwokat przysięg. w Częstochowie — ulica Teatralna № 22. Przyjmuje od 9 do 12 i od 3 do 6-jej.

księgarnia M. LIPSKIEJ bez filji w Częstochowie, Aleja № 23. Telefon 366.

Skład nut — Skład materyatów piśmiennych Cytelnia w języku polskim i francuskim. Perfumy francuskie po 25 kop. fiakonik.

Zatwierdzone przez Ministerjum Przemysłu i Handlu **Kursy HANDLOWE W. Nassalskiego, w Częstochowie.** półroczne, wieczorne dla obojga pici. Przedmioty wykładane: buchalterja, arytmetyka handlowa, korespondencja, prawo handlowe, ekonomja polityczna, geografja handlowa oraz za oddzielną opłatą korespondencja francuska i niemiecka, kaligrafja, stenografja i nauka pisanja na maszynie. — Wykłady rozpoczyna się d. 1 Lutego 1912 r. Zapisy przyjmuje i informacji udziela Kancelarja Kursów, ul. Teatralna № 9, w dni po wtoreknie od 6 do 7 po poł. w Niedzielę i święta od 3—4 po poł. Na żądanie Kancelarja Kursów wysyła program. 1164

Jan PŁOMINSKI Częstochowa, Teatralna 8. Telefon 33. — SKŁAD PIWA — Telefon 33. utrzymuje na składzie piwa światowej sławy z browarów C. Stryckiego w Rydze, oraz Fr. Braulińskiego w Piotrkowie. w beczkach i butelkach. 1018

PIERWSZORZĘDNY ZAKŁAD ARTYSTYCZNY RZEZBIARSKO-KAMIENIARSKI I SZTUKATORSKI **KRUSZYŃSKI I PROSZOWSKI** WYKONUWA RZEZBY POMNIKI, ROBOTY BUDOWLANE, KOSCIELNE. Fabryka posadzki cementowej na chodniki i stopni mozaikowych, oraz wszelkich wyrobów z cementu. CENY NAJPRZYSTĘPNIEJSZE.

Stanowczo mówię ci, że najlepsze w smaku
PIWA BAWARSKIE, PILZEŃSKIE I KULMBACH
 Tow. Akc. Browaru Papowego **Haberbusch & Schiele** w WARSZAWIE.
 Poleca: Skład **W. Skalskiego**, w Częstochowie, Szkolna № 11. — Telefon № 222.

B. Wiśniewski
 W CZĘSTOCHOWIE,
 Cerkiewna Nr. 11.

POLECA: Najpraktyczniejszy Podarek Imiennowy, Słubny — maszyny do prania „Całą parą” JOHNA z piecykiem oszczędnościowym. Doprowadzona do największej doskonałości: Párowa maszyna do prania nie wymaga żadnych specjalnych urządzeń i nadająca się dla domowego użytku, dla Pralni, Hoteli, Restauracji, Koszar, Szpitali, Ochron, Kamer Dezyn, fékecyjnych i t. d., oraz **Magle**, Wyzymaczki, **Nasady kominowe przeciwdymne**, zapobiegające zaczadzeniu, **Oszczędzające opał.** 1067

Tow. Akc. Zakładów Ceramicznych **Dziewulski i Lange** w Warszawie.
 Fabryki: w Opocznie i Sławiątku. 24

POLECA: posadzki terrakotowe, płytki terrakotowe, glazurowane, zwykłe i fantazyjne: lieówki zwykłe i glazurowane. Wyroby ogniotrwałe.
Zamówienia przyjmuje:

Przedstawiciel: ZDZISŁAW RYLSKI, Częstochowa Aleja II Nr. 33 Tel. 93.

ZALOZYCIELE
 Częstochowskiego Towarzystwa Pracy Spolecznej
 podają do wiadomości członków tegoż Towarzystwa, przyjętych w myśl § 5 ustawy, iż dnia 21 Stycznia (3 Lutego) 1912 r., odbędzie się w lokalu Towarzystwa Kredytowego im. Częstochowy (Aleja III Nr. 55), o godzinie 7 wieczorem, pierwsze Ogólne Zebranie, według następującego programu:

- 1) Wybór przewodniczącego Zebrania Ogólnego;
- 2) Odczytanie statutu Towarzystwa;
- 3) Ustanowienie wysokości i terminów opłat członkowskich;
- 4) Wybór członków Zarządu Towarzystwa i Komisji Rewizyjnej;
- 5) Waloski Członków.

WYSMIENITY W SMAKU
KONIAK IMPERIAL
ZADAĆ WSZEDZIE!

BÓL GŁOWY I MIGRENE
MIGRENE-NERVOUSIN
 BEZWARUNKOWO REWOLUCYJNY, NIEZKODLIWY ROŚLINNY ŚRODEK.
SA JUZ FALSZYFIKATY!
 WIEC ZADAĆ W APTEKACH I SKŁADACH. APT. KRAKOWA
 PROSZKÓW WYRABIANYCH TYLKO
 W PŁOCKU: z PODPISEM WYNAJAZCY
 A. GRSZCZAKOWA WARSZAWA, PROSZENIA 2.

PIEKARNIA I CUKIERNIA 045
M. CHMIELEWSKIEGO, Aleja II-ga Nr. 33.
Poleca: chleb wiejski biały, stałe wypieka różne pieczywa przyjmuje obstalunki, stałym odbiorcom rabat.

Jak można wyleczyć rapturę
SPOSOBEM DOMOWYM.
BROSZURA BEZPŁATNA.
 Znacomity specjalista angielski wydał broszurę, która wyszła także w języku rosyjskim. Wyjaśnia w niej, jak można wyleczyć rapturę w każdej postaci bez operacji i to w sposób najprostsz, który wszyscy cierpiący na tę niebezpieczną i przykrą chorobę, mogą stosować i używać u siebie w domu. Broszura wyjaśnia prosto i zrozumiale, aby każdy mógł pojąć, co czynić należy, by osiągnąć rychle i trwale wyleczenie bez względu na ostrzejszy lub lżejszy stan raptury.
 W wielu ludzi na całym świecie już się wyleczyło, otrzymawszy tę znakomitą broszurę i badając szczegółowo zawarte w niej wskazówki. Aby każdy człowiek, cierpiący na rapturę, mógł się dowiedzieć, jak się wyleczyć bez operacji i bez bólu wielki ten specjalista postanowił rozpoznać broszurę wśród wszystkich którzy zwrócą się po nią listownie. Jest to bardzo hojna propozycja, więc też wszyscy mężczyźni, kobiety, dzieci, którzy potrzebują wyleczyć się z raptury, powinni natychmiast zwrócić się po broszurę. Nie trzeba posyłać pieniędzy; lecz tylko napisać swe imię nazwisko i adres na liście otwartej z marką 4 o kopiejkową i wtedy broszura będzie wysłana pocztą. Wszystkie ządania broszury powinny być adresowane w następujący sposób:

W. S. Rajs | **W. S. Rice,**
 R. 104 Specjalista raptury | R. 104 Rupture Specialist,
 LONDYN. | 8 & 9 Stencutler Street,
 (ANGLIA). | LONDON, E. C.

11-6-1
KORRESPONDENJA W JĘZYKU ROSYJSKIM.

PRACOWNIA
 Subien Damskich i Dzieciennych
WANDY NAGORSKIEJ
 Dojazd 5. m. 4.
 Po powrocie z Warszawy przywiozłam świeże żurnale, wykonywam wszelkie roboty akuratnie i tanio.
 Potrzebny zaraz zdolny subiekt Fryzierski III Aleja 46. 112-3-1
 Wyznaczam świec woskowych, Grzanie obuwia, olejodruków litów do ram przyjmuje do oprawy. Dabrowski Aleja III № 68.

Fabryka mebli żelaznych
E. Kindermana
 Teatralna 26, gdzie reog domu zburzył.
 Poleca meble żelazne własnego wyrobu jako to: łóżka, łóżeczka, dziecinne, amywalnie, kolebeli, wozy, skrzela ogrodowe i t. d.
 Przyjmuje odnawianie mebli żelaznych. 033

TELEFON № 381.
Na Karnawał
 garnitury smokingowe, frakowe
POLECA
R. TRAWINSKI
 II Aleja Nr. 24. I piętro.
CENY PRZYSTĘPNE!

Pracownia Gorsetów „Hygiena”
 Częstochowa, II Aleja Nr. 29. — Telefon Nr. 4-78.
 Gorsety, bluzaltery, oraz pasy brzuszne i higieniczne dla polonicy. Przyjmuje do przerabiania stare gorsety na modne fafony reperacji i prania. Gotowe gorsety zawsze na składzie. Gorsety „Centures” dla paa buralistik. **Bardzo ważnel** Gorsety trykotowe oraz pół jedwabne z 5 rb. Obstalunki na prowincję wytonywa się w ciągu trzech dni po otrzymaniu szczegółowej miary

Pracownia Chrześcijańska Zegarmistrzowsko-Jubilerska. Przyjmuje wszelkie obstalunki i reparacje po cenach bardzo przystępnych. Aleja III № 60 skłap. 011
 Znajdź weseł w biance na ró 150
 Wyzwiałony przez Józefa Mucho na zlecenie Adama Olezyk 169
 Płac do sprzedania: rog ul. Szkolnej i Ciemnej idąc do Koszar po prawej stronie na przeciwko ogrodu. p. Władysław Zawady frontu do Szkolnej 46 lok. od ul. Ciemnej 80, razem 3345, po cenie R. 1 kop. 57 za lokiel kw. Wiadomość ul. Cerkiewna № 7. m. 5. 149-3
Biuo przepisaniwa na maszynchach, R. Szumacherowej ul. Cerkiewna 7. Udziela lekcyj stenografii. 181-1-1
 Gesory i bedzowe otworzme biale do rozmazania są do sprzedania. S. Jastrzębski Zakład Ogrodniczy Aleja 16 w Częstochowie.

Preparat „TRAYSEN” przedwreumatyzmowi i podgrze jest do nabycia we wszystkich Aptekach i Składach Aptecznych. Ilustrowana broszura z prawidłowym opisem powyżej wspomnianych chorób wysłana zostaje na pierwsze ządanie bezpłatnie. Adresować: M. E. Traysen, № 118 Bangor House, Shoe Lane, London England E. C.

Remiza wynajmu Ekwipaży i koni J. Lipińskiego w Częstochowie II Aleja № 4 Telefon 106 Wynajm w mieście i na okolicie specjalnej, karetu słubna z hisława wybiegom karet i powozów na gumach i bez, oraz bryczek, sanek, i platform do przewożenia mebli. Ceny umiarkowane. 137-6-1
Sklep kwiatowy Spółki Ogrodniczej II Aleja 25 Polec. Bukiety kwiaty cięte, dekoracje, Wielki wybór donioz metalowych wiązki z suchych i świeżych kwiatów, owoce warzywa. Uwaga: Nadeszedł swiewie transport pasion gwarantowanej góbroci. Polecając się. Łaskawym względem S. Publiczności z pozowaniem „Spółka Ogrodnicza” L. ekcyj, francuskiego, niemieckiego, L. lacy, korespondencji handlowej, udziela teoretyczny — praktyczny Umbar. ul. Dojazd 13. Tel. 472. 152
 Zaczęły posuwać w satorze słuzy Zby Teatrlna № 45, dla Woźni — Bufetowej — Ogrodnicza — Stelmacha — Fornali — tamże dwa wozy są do sprzedania. 148-4-1

THIOTYMINA
 Apteczka J. HOMBLET
 Zatuw. przez Urząd Lekar. Petersb. za № 6816. 0977
 Zalecany przez pp. Lekarzy z niezawodnym skutkiem jako środek znakomity w przypadkach chorób dróg oddechowych jak: **katar brtani, katar oskrzeli, katar płu, kochlusz, kazeel.** Pobudza funkcjonowanie, wzmacnia organy trawienia, a tem samem przyczynia się do ogólnego **polepszenia stanu chorego.** Sposób użycia przy każdym naslonie.
 Sprzedawca w wyłąc. przedst. w Cesar. i Król. Pol. S. M. Goldberg, Warszawa, Rymska 6. oraz w aptek. i skład. apt.

Potrzebny
 Ekspedytor — magazynier ze znajomością buchalterji i języka rosyjskiego. Oferty z podaniem wynagrodzenia i kopji świadectw oraz referencji uprasza się nadsyłać do,
Dyrekcji fabryki ceram. „Korwin”
 p. Częstochowa.

NOWO Otworzona PRACOWNIA
 Ubiorów Wojskowych Uczniowskich i Dzieciennych
Walentego Małczyńskiego 0112
 w Częstochowie, III Aleja 50, dom p. Olawińskiego.

Ważne dla sklepów spożywczych!
 Z dniem 1 Lutego otwarta zostanie hurtowna mleczarnia **Michała Kozaka** przy ul. Krakowskiej, dom Katolickiego Stowarzyszenia. Posiadająca zawsze mleka świeże z dóbr Małuszyńskich, oraz inne produkty w zakres mleczarstwa wchodzące. O czym zawiadania Sz. Publiczność właściciel. 174-2